संस्कृत ग्रं. नं. १२ याज्ञिक

अतुरसंन्यासविधिः

" Joint project of the Rajawade Sanshodhan Mandal, Dhule and the Yashwantrao Chavan Pratishthan, Mumbai. "

(1)

श्रीगणेशायनमः ॥ अथांगिरसोक्तआतुरसन्यासविधिः ॥ चरेच्च
त्वारि कृच्छ्राणिसंन्यासेस्पुरन्ताश्रमि ॥ आश्रमिकृच्छ्रमेकंनुतेना
सौयोग्यतांव्रजेत् ॥ आतुराणांविशेषोस्तिनविधिर्नैवचाक्रियाः
प्रैषमात्रस्तुसंन्यासआतुराणांविधीयते ॥ अपांसमीपेगत्वा
तिथ्यादिश्रवणपूर्वकंस्नानंसंध्यावंदनंचकृत्वा ॥ सन्यासंकल्पः ॥
तत्रत्रीणिप्रधानिसंकल्पः ॥ प्रैषमंत्रोच्चारामहावाक्यंच ॥ अशे
षदुःखनिवृत्तिनिरतिशयानंदप्राप्तिपरमपुरुषार्थप्राप्तयेपर
महंसाश्रमसन्यासंकरोति ॥ इतिसंकल्पः ॥ संन्यासोचितदंत

अतुरसंन्या
साविधि

(2)

धावनंक्षौरंच पंचकेशांरुछापयित्वास्नानंरुत्वाननतोयंपाणिनाजु
होति॥ एषहवाअग्निःप्राणंगछस्वांयोनिंगछस्वाहा॥ इतिप्रथमाहु
१ तिः॥ आपोवैसर्वादेवताःसर्वाभ्योदेवताभ्याजुहोमिस्वाहा॥ ततः
पात्रस्थंशेषतोयंच॥ आशुःशिशानाइत्यनुवाकेनाभिमंत्र्यपुत्रै
षणायाश्चवित्तेषणायाश्चलोकेषणायाश्चमयात्यक्तास्वाहा॥
इतिहस्तेवादायतदुदकंपिबेत्॥ अभयंसर्वभूतेभ्योमत्तस्वाहे
तिपुनर्द्वितीयंपिबेत्॥ सन्यस्तंमयास्वाहेतिनिःशेषंपिबेत्॥ त
तोन्यत्पवित्रंजलमंजलिनापूर्णंगृहीत्वाप्राच्यांदक्षिणस्यांप्रती १

(2A)

च्यांउदीच्यांऊर्ध्वायांच ॥ भूःस्वाहातत्सवितुर्वरेण्यंगायत्रीप्र
विशामिस्वाहाभर्गोदेवस्यधीमहिसावित्रींप्रविशामि ॥ स्वःस्वा
हाधियोयोनःप्रचोदयात् ॥ सरस्वतींप्रविशामि ॥ भूःस्वाहाभुवः
स्वाहास्वःस्वाहा ॥ तत्सवितुर्वरेण्यं०दयात् ॥ गायत्रींसावित्रींसरस्व
तींप्रविशामि ॥ इत्यप्सुजलेःसहप्रतिदिशंजुहुयात् ॥ परोरज
सेसावदों ॥ ऊर्ध्वायांदिशिप्रत्येकंनिनयेत् ॥ ततःसूर्याभिमुखः
ऊर्ध्वबाहुःसन्यस्तोहमितित्रिवारंप्रैषोब्रूयात् ॥ ॐभूर्मयासंन्या
स्तं ॥ ॐभुवोर्मयासन्यास्तं ॥ ॐस्वर्मयासन्यास्तं ॥ ॐभूर्भुवः

अतुरस
न्यासवि
(३)

सुवर्णयासन्यासं ॥ एषाच तुर्णां श्रेषो ब्रूयात् ॥ ततस्तु स्त्रीशिरवामु
त्याद्य यज्ञोपवीतमुत्थस्य उदकांजलिं गृहीत्वा ॥ ॐ आपो वै सर्वा देव
ता देवताभ्यो जुहोमि स्वाहा ॥ ॐ भूर्भुवः सुवः स्वाहा ॥ इत्यप्सुय
ज्ञोपवीतं हुत्वा ॥ ततो वासः कटिसूत्रादिकं भूमौ विसृज्य ॥ यथा
जातरूपधरः दिगंबरः ॥ ततः प्राचीमुदीचीं वा सप्तपंचपदानि
गछेत् ॥ तं गच्छंतमाचार्यो ब्रूयात् ॥ भो भगवन्तिष्ठ लोकसंग्रहा
र्थं लज्जानिवारणार्थं दंडं गृहाणेति कौपिनानि दद्यात् ॥ स्वयं
प्रणवेन स्वीकृत्य परिधायाचम्य दंडं गृहीत्वा ॥ ततः सद्गुरुं प्रति
गत्वा प्रार्थयेत् ॥ गुरुः ॥ महावाक्योपदेशं कुर्यात् ॥ ब्रह्मज्ञानं

Joint project of the Rajawade Sanshodhan Mandal, Dhule and the Yashwantrao Chavan Pratishthan, Mumbai.

(५)

ब्रह्मेतिऋग्वेदे ॥ अहंब्रह्मास्मीतियजुर्वेदे ॥ तत्वमसीतिसाम
वेदे ॥ अयमात्माब्रह्मेतिअथर्वण वेदे ॥ यस्ययाशाखात
स्यतच्छाखावाक्योपदेशः सर्वेषांभूतंतत्वमसीति ॥ एषांवा
क्यानांमहावाक्यसंज्ञा ॥ तदनंतरंजीवतिंचेमपुत्रगृहंगछत् ॥
ततःसद्गुरुंप्राप्यविधिवन्महावाक्योपदेशंकुर्यात् ॥ मृतेपि
संन्यासीनांऔर्ध्वदेहादिकंनकुर्यात् ॥ ॥ ५ ॥ इतिसन्या
सविधिसमाप्तः ॥ ॥ शाके १७४८ व्ययनामसंवत्सरे ॥
भाद्रपदशुल्क १५ भृगुवारतद्दिनेगोरवलेइत्युपनामकबाळंभटेनालि
खितं

A Joint Project of the Rajwade Sanshodhan Mandal, Dhule and the Yashwantrao Chavan Pratishthan, Mumbai

मूळ प्रत पाहण्यासाठी संपर्क

इतिहासाचार्य वि.का. राजवाडे संशोधन मंडळ, धुळे

राजवाडे पथ, गल्ली नं. १, धुळे-४२४००१ (महाराष्ट्र)

दूरध्वनी क्रमांक (०२५६२) २३३८४८

Email ID : rajwademandaldhule@gmail.com